

Brusel 17. září 2021
(OR. en)

11726/21

COMPET 625
IND 238

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	<i>Příprava zasedání Rady pro konkurenceschopnost konajícího se dne 29. září 2021</i> Provádění aktualizované nové průmyslové strategie pro Evropu: Urychlení ekologické transformace: balíček „Fit for 55“ z hlediska průmyslu <i>politická rozprava</i>

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví na téma „Provádění aktualizované nové průmyslové strategie pro Evropu: Urychlení ekologické transformace: balíček „Fit for 55“ z hlediska průmyslu“ pro účely politické rozpravy na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 29. září 2021.

Provádění aktualizované nové průmyslové strategie pro Evropu: Urychlení ekologické transformace: balíček „Fit for 55“ z hlediska průmyslu

Diskusní dokument předsednictví

Dne 14. července přijala Komise nový balíček, jehož cílem je sladit regulační rámec v oblasti energetiky a klimatu s vyšší úrovní ambicí, pokud jde o snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 oproti úrovním z roku 1990 (alespoň o 55 % namísto 40 %). To je v souladu s Pařížskou dohodou, Zelenou dohodou pro Evropu i s cílem evropského právního rámce pro klima, jímž je učinit z EU do roku 2050 první klimaticky neutrální kontinent.

Tento nový klimaticko-energetický balíček je souborem vzájemně propojených návrhů, jejichž cílem je zajistit spravedlivou, konkurenceschopnou a ekologickou transformaci ekonomiky EU do roku 2030 a dále. Navrhovaný regulační rámec je širší a ambicióznější. Balíček celkově pozměňuje osm stávajících právních předpisů a předkládá pět nových iniciativ v celé řadě oblastí politiky a hospodářských odvětví – v oblastech klimatu, energetiky a paliv, dopravy, budov, využívání půdy a lesnictví. Kromě toho mají být v roce 2021 přijaty tři návrhy v oblasti energetiky, které se budou týkat energetické náročnosti budov, metanu a dekarbonizace trhů s plynem a vodíkem. Legislativní návrhy jsou doprovázeny posouzeními dopadů, která zohledňují vzájemnou propojenost prvků celého balíčku.

DOPAD NOVÉHO KLIMATICKO-ENERGETICKÉHO BALÍČKU

NA EKONOMIKU A PRŮMYSL

Dosažení cíle pro rok 2030 bude vyžadovat systémovou transformaci celé ekonomiky. Návrhy obsažené v novém balíčku mají tuto skutečnost zohlednit prostřednictvím opatření v odvětvích průmyslu, dopravy, budov, energetiky, zemědělství, odpadů a změn ve využívání půdy a lesnictví. Doplnkové a cílené politiky na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni musí urychlit změnu chování, technologické inovace, digitalizaci a rozvoj nových infrastruktur.

Členské státy budou usilovat o splnění nových evropských cílů v oblasti klimatu tak, aby usnadnily přechod na zelenou ekonomiku a zároveň vytvářely nové obchodní příležitosti a výzvy. Všechny průmyslové ekosystémy budou muset přispět k dosažení nových cílů v oblasti klimatu a urychlit své investice¹ nejen do zavádění klimaticky neutrálních řešení ke snížení vlastní přímé spotřeby energie a emisí skleníkových plynů, ale také do vývoje a poskytování nových konkurenceschopných řešení, která se přenesou do jiných průmyslových ekosystémů a do jiných světových regionů. Pro evropské podniky je třeba vytvořit nové příležitosti, zejména v oblastech obnovitelné energie, energetické účinnosti, renovace budov, energeticky náročných průmyslových odvětví, integrovaných infrastruktur, dopravních systémů, metod skladování energie včetně baterií, vodíku či digitálních a kosmických aplikací.

Tyto příležitosti je třeba koordinovaně podpořit investicemi do vhodných kapacit pro komercializaci, včetně strategických dodavatelských řetězců, výroby, pilotních projektů, demonstračních linek atd. pro slibné vznikající technologie. Sladění investic s politickými prioritami transformace má proto pro moderní a konkurenceschopný průmysl, který může přispět k udržitelnému hospodářskému růstu podporujícímu začlenění, strategický význam.

Dobře fungující a integrovaný trh s energií s přeshraniční infrastrukturou má pro realizaci těchto příležitostí zásadní význam a je nákladově nejefektivnějším způsobem zajištění bezpečných a cenově dostupných dodávek energie. Zatímco během pandemie byly velkoobchodní ceny elektřiny na rekordně nízké úrovni, v roce 2021 ceny energie vzrostly v důsledku výrazného nárůstu celosvětové poptávky po plynu v důsledku hospodářského oživení, nízkých skladovaných objemů a dalších faktorů, které Evropská komise monitoruje.

¹ Aby bylo dosaženo 55% snížení emisí skleníkových plynů, musí se průměrné roční investice do energetického systému včetně dopravy v období 2021–2030 ve srovnání s obdobím 2011–2020 zvýšit přibližně o 350 miliard. (SWD(2020) 176 final, posouzení dopadů k plánu dosažení cíle v oblasti klimatu).

V rámci ambicióznějších cílů v oblasti klimatu a energetiky se vzhledem k významným investicím do výroby energie z obnovitelných zdrojů předpokládá do roku 2030 mírné zvýšení cen elektřiny. Poté se nicméně očekává jejich pokles, až budou technologie vyzrálé a projekty budou těžit z úspor z rozsahu, lepších možností skladování a nižších provozních nákladů. Klíčovou úlohu při snižování poptávky po energii, a tím i nákladů na energii pro spotřebitele a podniky, má rovněž energetická účinnost.

SPOLUVYTVÁŘENÍ ZPŮSOBŮ TRANSFORMACE A ZAJIŠTĚNÍ ÚSPĚCHU **EKOLOGICKÉHO PODNIKÁNÍ V PRŮMYSLU**

Nový klimaticko-energetický balíček je v souladu s aktualizovanou průmyslovou strategií přijatou v květnu 2021. Podporuje ekologickou transformaci a odolnost, díky nimž dosáhneme prosperujícího, odolného a konkurenceschopného průmyslu, a to prosazováním těchto tří cílů:

- získat bohaté, přístupné a cenově dostupné zdroje dekarbonizované energie;
- podporovat průmyslové ekosystémy při využívání nových globálních obchodních příležitostí a
- umožnit průmyslovým ekosystémům, aby v nadcházejících letech investovaly do přizpůsobení svých obchodních modelů, modernizace svých procesů a snížení emisí v rámci svých hodnotových řetězců.

Tato průmyslová transformace na klimatickou neutralitu do roku 2030 a dále musí být společným a inkluzivním úsilím, které je koncipováno společně s aktéry průmyslových ekosystémů. Způsoby transformace budou tedy společně vytvářet zúčastněné strany s podporou průmyslového fóra s cílem nastínit, jak tuto transformaci nejlépe urychlit a využít, a to s ohledem na rozsah, rychlost a podmínky každého ekosystému. Tyto způsoby určí rozsah potřeb, včetně rekvalifikačních, investičních nebo technologických potřeb, a navrhnou opatření k jejich uspokojení. Vzhledem ke klíčové úloze, kterou digitalizace může současně mít při zvyšování konkurenceschopnosti i snižování emisí skleníkových plynů, bude třeba posílit synergie s digitální transformací a s přechodem na oběhové hospodářství. Ekologizace digitálních technologií se rovněž stala rozhodujícím faktorem úspěchu ekologické a digitální transformace. Prioritou budou ekosystémy, které se potýkají s největšími problémy nebo byly silně zasaženy krizí COVID-19, jako jsou ekosystémy v oblasti mobility, stavebnictví a energeticky náročných průmyslových odvětví.

Dne 21. června zveřejnila Komise pracovní dokument útvarů Komise s názvem „Scénáře pro spoluvytváření způsobů transformace v cestovním ruchu v zájmu odolnějšího, inovativnějšího a udržitelnějšího ekosystému“, v němž navrhla otázky a scénáře, které je třeba zvážit pro zahájení procesu spoluvytváření se zúčastněnými stranami ekosystému cestovního ruchu. Cílená konzultace se zúčastněnými stranami, která skončila 15. září 2021, shromáždila jejich příspěvky a bude doplněna semináři s těmito subjekty, které se budou konat v říjnu 2021. Rovněž je třeba uznat významné úsilí členských států v této oblasti.

Zveřejněním pracovního dokumentu útvarů Komise s názvem „Scénáře pro způsoby transformace v energeticky náročných odvětvích“ má Komise také v úmyslu v nadcházejících dnech zahájit proces spoluvytváření v oblasti energeticky náročných průmyslových ekosystémů.

PODPORA INOVAČNÍHO A TRANSFORMAČNÍHO PROCESU A URYCHLENÍ INVESTIC

Přechod ke klimaticky neutrální ekonomice by měl podporovat inovace. Cíle EU v oblasti klimatu musí být naplňovány tak, aby nabízely významné příležitosti pro rozvoj, zavádění a podporu nízkouhlíkových technologií a vytváření zelených pracovních míst. V zájmu intenzivnějšího rozvoje čistých a nízkouhlíkových technologií a vytváření zelených pracovních míst musí EU zajistit vedoucí úlohu při vypracovávání mezinárodních standardů. To vyžaduje, aby měla EU pracovní sílu disponující dovednostmi potřebnými k zachování konkurenceschopnosti. Vzdělávání a odborná příprava mají zásadní význam pro zvyšování informovanosti a zlepšování dovedností pro zelenou ekonomiku.

Hlavní výzvou pro členské státy bude sladit své politiky s těmito ambicemi, a urychlit tak investice do nových klimaticky neutrálních řešení, včetně energetických infrastruktur, a odstranit překážky, které tyto investice zpomalují (např. pokud jde o dovednosti, přístup ke kritickým surovinám, povolovací postupy atd.).

Dlouhodobý rozpočet EU a jeho nástroj na podporu oživení Next Generation EU budou tento cíl specificky podporovat. Nástroj pro oživení a odolnost bude financovat národní programy na podporu oživení členských států, z nichž alespoň 37 % má přispívat k ekologické transformaci. Víceletý finanční rámec se rovněž silně zaměřuje na podporu opatření v oblasti klimatu a zelených investic, například prostřednictvím politiky soudržnosti, inovací a výzkumu, zemědělství a programu LIFE pro oblast klimatu a životní prostředí. Přiměřená finanční podpora výzkumu, inovací a zavádění je obzvláště důležitá pro rozvoj udržitelných a inovativních řešení pro ekologickou transformaci a poskytne významnou podporu malým a středním podnikům, zejména začínajícím a nově založeným společnostem, s cílem rozvíjet a rozšiřovat revoluční inovace.

DALŠÍ POSTUP

„Fit for 55“ je klimatický balíček, jehož cílem je zajistit transformační změnu potřebnou v celé naší ekonomice, společnosti i průmyslu. Nabízí významné příležitosti k rozvoji, zavádění a podpoře nízkouhlíkových technologií a vytváření zelených pracovních míst.

Předsednictví se domnívá, že ministři pro konkurenceschopnost musí vést důkladnou a upřímnou rozpravu o tom, jak cílů balíčku „Fit for 55“ dosáhnout, a mimo jiné diskutovat o tom, jak může aktualizovaná průmyslová strategie EU podpořit ekologickou transformaci a balíček „Fit for 55“, který tuto transformaci ztělesňuje.

Rada pro konkurenceschopnost může hrát významnou úlohu při monitorování jednání o tomto balíčku z hlediska průmyslu, aby bylo možné diskutovat o jeho možném dopadu na průmysl a reálnou ekonomiku. V tomto ohledu existuje příležitost sdílet znalosti a zkušenosti a společně se zapojit do společného monitorování, a to transparentním a soudržným způsobem. To by Radě pro konkurenceschopnost umožnilo účinně přispívat k provádění balíčku „Fit for 55“ tím, že určí oblasti, průmyslové ekosystémy a opatření, jež vyžadují zvláštní pozornost, aby se úspěšně urychlila ekologická transformace našeho průmyslu a zajistila jeho konkurenceschopnost. Může rovněž sloužit jako fórum, v němž členské státy vyjádří stanovisko průmyslu a jež usnadní výměnu zkušeností týkajících se výzev a příležitostí v těchto oblastech.

Body k projednání:

Které součásti balíčku „Fit for 55“ předloženého Komisí považujete za největší výzvy a příležitosti pro konkurenceschopnost průmyslu EU?

Co členské státy považují za nejlepší perspektivu a užitečné prvky pro usnadnění společného monitorování a sdílení znalostí a zkušeností týkajících se balíčku „Fit for 55“ z hlediska průmyslu?